Ríkissaksóknari

Ársskýrsla 2020

Efnisyfirlit

1. Um verkefni ríkissaksóknara 4

2. Tölulegar upplýsingar 7

2.1. Fjöldi mála og afdrif þeirra 7

2.2. Ákærðir 15

2.3. Tímalengd gæsluvarðhalds 16

2.4. Kærðar ákvarðanir lögreglustjóra 17

2.5. Kærur samkvæmt 35. gr. lögreglulaga 18

2.6. Áfrýjunarmál 19

2.7. Sektarboð og sektargerðir 20

2.8. Erlent samstarf 20

1. kafli

Um verkefni ríkissaksóknara

1 Ársskýrsla ríkissaksóknara 2020

COVID-19 heimsfaraldurinn hafði áhrif á meðferð sakamála á öllum stigum á árinu 2020, þ.e. hjá lögreglu, ákæruvaldi og dómstólum. Bæði vegna sóttvarnaraðgerða sem snúa að starfsmönnum réttarvörslukerfisins og vinnuumhverfinu og svo sóttvarnarreglna sem höfðu áhrif á það t.d. hvort hægt var að fá fólk til skýrslutöku og hvort það væri framkvæmanlegt m.t.t. sóttvarnarreglna. Einna mestur dráttur varð á meðferð mála fyrir dómstólum og voru því mörg sakamál óafgreidd þar um áramótin.

Til að bregðast við fyrirséðum töfum á málsmeðferð sakamála var gerð breyting á sakamálalögunum í lok apríl sem heimiluðu skýrslugjöf sakbornings og vitna hjá lögreglu og fyrir dómi á fjarfundi fram til 1. okt. Heimildin var framlengd til 31. desember 2021, en til stendur að setja hana varanlega inn í réttarfarslög, þ.e. lög um meðferð sakamála og lög um meðferð einkamála. Þessi heimild var ekki til staðar í réttarfarslögum og var í raun tímabært að lögfesta hana án tillits til COVID.

Ríkissaksóknari gaf á árinu út sektarleiðbeiningar/fyrirmæli til lögreglustjóra vegna brota á sóttvarnarreglum sem settar hafa verið vegna COVID. Fyrstu leiðbeiningarnar voru gefnar út í mars og fjölluðu um brot gegn reglum um sóttkví og einangrun og brot á reglum um takmörkun á samkomum. Leiðbeiningarnar voru uppfærðar þrisvar sinnum á árinu. Fyrst um miðjan ágúst og var þá bætt inn sektarheimild vegna brota sem tengjast 2ja metra nándarreglunni og reglum um grímunotkun.

Eftirlits-, kæru- og samræmingarhlutverk ríkissaksóknara

Stærstu einstöku málaflokkar við embætti ríkissaksóknara eru meðferð mála/málflutningur á áfrýjunarstigi fyrir Landsrétti og Hæstarétti sem og afgreiðsla kærumála vegna ákvarðana lögreglustjóra og héraðssaksóknara um að hætta rannsókn, fella mál niður eða falla frá saksókn. Við embættið störfuðu árið 2020 ellefu ákærendur; níu saksóknarar, vararíkissaksóknari og ríkissaksóknari.

Ríkissaksóknari hefur eftirlit með framkvæmd ákæruvalds hjá ákærendum á lægra stigi, þ.e. héraðssaksóknara og níu lögreglustjórum.

Eftirlitið felst m.a. í yfirlestri yfir alla uppkveðna héraðsdóma, viðurlagaákvarðanir og lögreglustjórasektir, meðferð kærumála vegna ákvarðana lögreglustjóra og héraðssaksóknara og fundum með lögreglustjórum og héraðssaksóknara þar sem m.a. er farið yfir málsmeðferð, málshraða og fyrirmæli ríkissaksóknara. Á árinu 2020 bárust embættinu 1564 héraðsdómar til yfirlestrar.

Ríkissaksóknari gefur út almennar reglur og fyrirmæli um meðferð ákæruvalds til allra ákærenda. Á árinu 2020 gaf ríkissaksóknari út níu almenn fyrirmæli sem send voru öllum ákærendum og jafnframt birt á vef embættisins.

Ríkissaksóknari tekur afstöðu til kæru vegna ákvarðana héraðssaksóknara og lögreglustjóra um að vísa kæru frá, hætta rannsókn, fella mál niður eða falla frá saksókn, sbr. 52. gr., 145. gr., 146. gr. og 147. gr. laga nr. 88/2008 um meðferð sakamála. Við meðferð kærumála gefst oft tilefni til að benda lögreglustjórum og héraðssaksóknara á atriði sem betur mega fara í málsmeðferð einstakra mála og/eða að beina tilmælum til þeirra um málsmeðferð almennt. Ríkissaksóknara ber að taka afstöðu til kæru innan þriggja mánaða frá því að kæran barst embættinu til meðferðar.

Á árinu 2020 bárust 231 kærumál til meðferðar og var tekin afstaða til þeirra mála sem afgreidd voru á árinu innan lögákveðins þriggja mánaða frests. Nánar er fjallað um meðferð kærumála í kafla 2.4.

Málsmeðferð sakamála á áfrýjunarstigi

Málum verður einungis áfrýjað til Hæstaréttar Íslands að fengnu leyfi réttarins til áfrýjunar. Ríkissaksóknari veitti umsagnir um 25 beiðnir dómfelldu um að áfrýja máli til Hæstaréttar á árinu 2020. Fjórar beiðnir dómfelldu voru samþykktar. Fjórar beiðnir frá dómfelldu voru óafgreiddar um áramót. Ríkissaksóknari óskaði eftir áfrýjunarleyfi í tveimur málum og var önnur beiðnin samþykkt. Einu máli var vísað til Hæstaréttar til endurtekinnar meðferðar á grundvelli úrskurða endurupptökunefndar.

Ríkissaksóknari flytur af ákæruvaldsins hálfu þau sakamál sem koma til meðferðar fyrir Hæstarétti.

Ríkissaksóknari tekur ákvörðun um hvort héraðsdómum er áfrýjað af ákæruvaldsins hálfu til Landsréttar og flytur öll sakamál sem áfrýjað er fyrir Landsrétti. Í sumum tilvikum þarf leyfi Landsréttar til að áfrýja sakamáli til Landsréttar, sbr. 1. mgr. 198. gr. laga um meðferð sakamála nr. 88/2008. Ríkissaksóknari veitir umsögn um áfrýjunarbeiðnir dómfelldu, sem voru níu á árinu 2019.

Á árinu 2020 voru gefnar út áfrýjunarstefnur í 75 málum sem áfrýjað var til Landsréttar. Nánar er fjallað um áfrýjuð mál í kafla 2.6.

Endurupptaka dæmdra sakamála

Ríkissaksóknari veitir umsögn um beiðni dómfelldra um endurupptöku dæmds sakamáls. Einnig getur ríkissaksóknari haft frumkvæði að endurupptöku sakamála til hagsbóta fyrir dómfellda. Á árinu 2020 veitti ríkissaksóknari umsagnir um sex beiðnir dómfelldra um endurupptöku. Endurupptökunefnd hafnaði fimm beiðnum. Ein af þeim beiðnum var óafgreidd um áramót og fór því til nýstofnaðs endurupptökudómstóls til afgreiðslu.

Aukið eftirlit ríkissaksóknara með símahlustunum og sérstökum rannsóknaraðferðum lögreglu

Með lögum nr. 103/2016 sem tóku gildi 1. janúar 2017, var ríkissaksóknara fengið stærra eftirlitshlutverk en áður þegar kemur að hlustunum lögreglu. Um eftirlit ríkissaksóknara er fjallað í 3. mgr. 3. gr. laga nr. 103/2016, sbr. nú 3. mgr. 85. gr. laga um meðferð sakamála, en þar segir:

„Ríkissaksóknari hefur eftirlit með því að gögnum sé eytt og að tilkynnt sé um lok aðgerðar skv. 1. og 2. mgr. Setur hann reglur um hvernig eftirlitinu skuli háttað og skal þar m.a. koma fram hvernig tryggt verði að unnt sé að upplýsa eftir á hver eða hverjir hafi haft aðgang að upplýsingum sem aflað hefur verið með aðgerð skv. 80.–82. gr. Ríkissaksóknari skal árlega gefa út skýrslu um framkvæmd eftirlitsins og beitingu aðgerða skv. 80.–82. gr.“

Í kjölfar lagabreytinganna gaf ríkissaksóknari út ný fyrirmæli um eftirlit með símahlustunum og skyldum úrræðum nr. 12/2017 sem send voru öllum lögreglustjórum og öðrum ákærendum 6. mars 2017 og birt á vef ríkissaksóknara. Skýrsla ríkissaksóknara um eftirlit með símahlustunum og skyldum úrræðum vegna ársins 2020 hefur verið birt á netsíðu embættisins.

Sérstakar rannsóknaraðferðir og aðgerðir lögreglu við rannsókn sakamála, sbr. reglur innanríkisráðherra nr. 516/2011

Samkvæmt bréfi ríkissaksóknara, dags. 9. maí 2014, ber ríkislögreglustjóra, lögreglustjórum og héraðssaksóknara að senda ríkissaksóknara yfirlitsskýrslu tvisvar á ári um beitingu aðgerða og aðferða sem tilteknar eru í reglum nr. 516/2011. Skýrslur liggja fyrir frá öllum embættum fyrir árið 2020.

Menntun og þjálfun starfsmanna ákæruvaldsins

Á árinu 2020 stóð ríkissaksóknari fyrir grunnnámskeiði fyrir ákærendur. Ekkert endurmenntunarnámskeið var haldið vegna COVID-19.

Alþjóðleg samskipti og samvinna á sviði ákæruvalds

Ríkissaksóknari fær til meðferðar réttarbeiðnir frá erlendum yfirvöldum og mál vegna kröfu um framsal/afhendingu erlendra ríkisborgara, þ.m.t. beiðnir á grundvelli Norrænu- og Evrópsku handtökuskipunarinnar.

Á árinu 2020 bárust embættinu til meðferðar 66 framsals-, afhendingar- og réttarbeiðnir.

Ríkissaksóknari á fulltrúa í sendinefnd Íslands hjá GRECO sem er nefnd á vegum Evrópuráðsins um varnir gegn spillingu. Vegna COVID-19 voru fundir hjá GRECO árið 2020 haldnir í fjarfundarbúnaði. Vegna þess hagræðis sem af þessu hlaust sótti vararíkissaksóknari alla fundi GRECO árið 2020. Ríkissaksóknari á einnig sæti í CCPE sem er nefnd háttsettra saksóknara á vegum Evrópuráðsins og sótti vararíkissaksóknari í nóvember árlegan fund CCPE sem að þessu sinni var haldinn líkt og aðrir fundir á vettvangi Evrópuráðsins í fjarfundarbúnaði.

Ríkissaksóknari tekur þátt í samstarfi vegna Norrænu handtökuskipunarinnar, Nordic Arrest Warrant Network, og sækir árlega fundi vegna þessa. Enginn fundur var þó haldinn þetta árið vegna COVID-19.

Árlegur fundur ríkissaksóknara Norðurlandanna var ekki haldinn með hefðbundnum hætti þetta árið vegna COVID-19. Haldinn var stuttur fjarfundur þar sem m.a. var fjallað um viðbrögð við heimsfaraldrinum.

Mál í forgangi: Nauðgunarmál, kynferðisofbeldi gegn börnum og ofbeldi í nánum samböndum

Í fyrirmælum ríkissaksóknara nr. 4/2017 er því beint til allra lögreglustjóra og héraðssaksóknara að hraða málum þar sem sakarefni tekur til líkamlegs og kynferðislegs ofbeldis. Í sérstökum forgangi skulu þó vera nauðgunarmál og mál sem varða ofbeldi gagnvart börnum og ofbeldi í nánum samböndum, sem og mál þar sem gerendur eru yngri en 18 ára.

1. janúar og 30. júní ár hvert skulu héraðssaksóknari og lögreglustjórar senda ríkissaksóknara lista yfir stöðu mála og málsmeðferðartíma vegna rannsóknar og ákærumeðferðar í nauðgunarmálum (194. gr. alm. hgl.), alvarlegum kynferðisbrotum gegn börnum (1. mgr. 200. gr., 1. mgr. 201. gr. og 1. mgr. 202. gr. alm. hgl.) og í málum sem varða ofbeldi í nánum samböndum (218. gr. b. alm.hgl.).

Héraðssaksóknari og lögreglustjórar skulu eigi sjaldnar en árlega setja sér markmið um meðferð sakamála, bæði um vönduð og markviss vinnubrögð við rannsóknir einstakra mála og ekki síður um málshraða.

2. kafli

Tölulegar upplýsingar

2.1. Fjöldi mála og afdrif þeirra

Hér gefur að líta fjölda brota sem afgreidd voru af ákæruvaldinu á árinu 2020, greind eftir brotaflokkum. Vakin er athygli á að um er að ræða afgreidd brot, ekki fjölda kæra. Brotin geta hafa verið kærð til lögreglu fyrir 2020 og þá geta brot sem kærð voru 2019 enn verið óafgreidd af ákæruvaldinu. Fyrsta taflan geymir upplýsingar um heildarfjölda afgreiddra brota í málum á landinu öllu. Á eftir fylgja töflur með tölum um afgreidd brot í málum hjá hverju embætti. Undanskilin eru mál sem afgreidd voru með lögreglustjórasáttum og mál sem vísað var frá eða rannsókn hætt í. Næst koma töflur um samanburð á milli ára að því er varðar heildarfjölda afgreiddra brota og brot afgreidd hjá einstökum embættum. Áréttað er að tölurnar vitna um fjölda brota en í hverju máli geta verið fleiri en eitt brot.

Skýringar með töflum:

Niðurfelld mál: Mál er fellt niður þegar ákærandi telur að það sem komið hefur fram við rannsókn sé ekki nægilegt eða líklegt til sakfellis í dómsmáli á hendur sakborningi, sbr. 145. gr. laga um meðferð sakamála.

Fallið frá saksókn: Þótt ákærandi telji að það sem fram hefur komið við rannsókn sé nægilegt til sakfellis í dómsmáli á hendur sakborningi, hefur hann vissa heimild samkvæmt 146. gr. laga um meðferð sakamála til að láta við svo búið standa og falla frá saksókn.

Ákærufrestun: Þegar aðili hefur játað brot sitt er ákæranda heimilt, samkvæmt 56. gr. almennra hegningarlaga, að fresta um tiltekinn tíma útgáfu ákæru. Á þetta einkum við um brot sem ungmenni á aldrinum 15-21 árs hafa framið.

Öll mál

Allt landið	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Brot gegn valdstjórninni	86	48	56%	4	5%	29	34%	5	6%
Brot á almannafriði og allsherjarreglu	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Brot í opinberu starfi	11	3	27%	1	9%	7	64%	0	0%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	29	25	86%	1	3%	3	10%	0	0%
Peningafals og önnur brot er varða gjaldmiðil	3	2	67%	1	33%	0	0%	0	0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	126	110	87%	4	3%	9	7%	3	2%
Brot, sem hafa í för með sér almannahættu	48	39	81%	0	0%	9	19%	0	0%
Ýmis brot á hagsmunum almennings	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Sifskaparbrot	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Kynferðisbrot	325	130	40%	12	4%	181	56%	2	1%
Manndráp og líkamsmeiðingar	589	339	58%	21	4%	217	37%	12	2%
Brot gegn frjálsræði manna	22	9	41%	0	0%	13	59%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	213	134	63%	9	4%	66	31%	4	2%
Auðgunarbrot	1193	816	68%	289	24%	81	7%	7	1%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	398	308	77%	18	5%	62	15%	10	3%
SÉRREFSILÖG									
Skattalög	86	72	84%	0	0%	14	16%	0	0%
Tollalög	42	36	86%	2	5%	4	10%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	880	829	94%	16	2%	34	4%	1	0%
Vopnalög	181	158	87%	9	5%	13	7%	1	1%
Veiðilög	7	2	29%	0	0%	5	71%	0	0%
Lög um fiskveiðar	9	5	56%	1	11%	3	33%	0	0%
Lög um siglingar og útgerð	13	13	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Áfengislög	25	15	60%	3	12%	6	24%	1	4%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	2282	2211	97%	28	1%	40	2%	3	0%
Ölvunarakstur	429	398	93%	6	1%	25	6%	0	0%
Fíkniefnaakstur	1501	1414	94%	13	1%	74	5%	0	0%
Lyfjaakstur	256	256	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	373	256	69%	15	4%	99	27%	3	1%
ALLS	9132	7631	84%	453	5%	996	11%	52	1%

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Brot gegn valdstjórninni	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	20	17	85%	1	5%	2	10%		0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	75	66	88%	1	1%	5	7%	3	4%
Brot, sem hafa í för með sér almannahættu	3	0	0%	0	0%	3	100%	0	0%
Kynferðisbrot	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	262	146	56%	14	5%	95	36%	7	3%
Brot gegn frjálsræði manna	9	0	0%	0	0%	9	100%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	105	67	64%	6	6%	32	30%	0	0%
Auðgunarbrot	998	695	70%	270	27%	28	3%	5	1%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	152	108	71%	10	7%	27	18%	7	5%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	17	13	76%	2	12%	2	12%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	579	559	97%	14	2%	5	1%	1	0%
Vopnalög	114	112	98%	0	0%	2	2%	0	0%
Lög um siglingar og útgerð	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Áfengislög	4	2	50%	1	25%	1	25%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	1618	1581	98%	23	1%	13	1%	1	0%
Ölvunarakstur	334	322	96%	6	2%	6	2%	0	0%
Fíkniefnaakstur	1171	1153	98%	11	1%	7	1%	0	0%
Lyfjaakstur	237	237	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	149	110	74%	6	4%	33	22%	0	0%
ALLS	5856	5197	88,7	365	6,2	270	4,6	24	0,4

Lögreglustjórinn á Vesturlandi

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Kynferðisbrot	3	2	67%	0	0%	1	33%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	8	5	63%	0	0%	3	38%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	4	4	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	15	14	93%	0	0%	1	7%	0	0%
Vopnalög	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Veiðilög	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um fiskveiðar	3	1	33%	1	33%	1	33%	0	0%
Áfengislög	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	62	61	98%	0	0%	1	2%	0	0%
Ölvunarakstur	13	8	62%	0	0%	5	38%	0	0%
Fíkniefnaakstur	30	22	73%	0	0%	8	27%	0	0%
Önnur sérrefsilög	9	5	56%	1	11%	3	33%	0	0%
ALLS	155	128	82,6	2	1,3	25	16,1	0	0,0

Lögreglustjórinn á Vestfjörðum

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Kynferðisbrot	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	10	7	70%	0	0%	2	20%	1	10%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	4	2	50%	0	0%	2	50%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Lög um ávana- og fíkniefni	15	15	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Vopnalög	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	9	9	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Ölvunarakstur	2	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Fíkniefnaakstur	7	7	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	5	4	80%	0	0%	0	0%	1	20%
ALLS	55	48	87,3	0	0,0	5	9,1	2	3,6

Lögreglustjórinn á Norðurlandi vestra

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Manndráp og líkamsmeiðingar	4	2	50%	0	0%	2	50%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	4	0	0%	0	0%	4	100%	0	0%
Auðgunarbrot	4	3	75%	0	0%	1	25%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	4	4	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	32	32	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Vopnalög	6	5	83%	0	0%	1	17%	0	0%
Veiðilög	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um fiskveiðar	3	2	67%	0	0%	1	33%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	113	113	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Ölvunarakstur	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Fíkniefnaakstur	33	32	97%	0	0%	1	3%	0	0%
Lyfjaakstur	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	10	8	80%	0	0%	2	20%	0	0%
ALLS	225	213	94,7	0	0,0	12	5,3	0	0,0

Lögreglustjórinn á Norðurlandi eystra

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Kynferðisbrot	4	3	75%	0	0%	1	25%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	49	38	78%	0	0%	10	20%	1	2%
Brot gegn frjálsræði manna	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	18	12	67%	0	0%	3	17%	3	17%
Auðgunarbrot	25	13	52%	0	0%	10	40%	2	8%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	21	16	76%	0	0%	4	19%	1	5%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	78	70	90%	1	1%	7	9%	0	0%

Vopnalög	18	17	94%	0	0%	1	6%	0	0%
Veiðilög	4	0	0%	0	0%	4	100%	0	0%
Lög um siglingar og útgerð	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Áfengislög	8	7	88%	0	0%	1	13%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	117	110	94%	1	1%	5	4%	1	1%
Ölvunarakstur	22	17	77%	0	0%	5	23%	0	0%
Fíkniefnaakstur	102	74	73%	0	0%	28	27%	0	0%
Lyfjaakstur	10	10	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	17	15	88%	0	0%	2	12%	0	0%
ALLS	504	412	81,7	2	0,4	82	16,3	8	1,6

Lögreglustjórinn á Austurlandi

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	**fjöldi**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	7	5	71%	0	0%	2	29%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	14	3	21%	2	14%	9	64%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	8	2	25%	1	13%	5	63%	0	0%
Auðgunarbrot	7	4	57%	2	29%	1	14%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	21	9	43%	7	33%	3	10%	2	10%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	4	4	100%		0%		0%		0%
Lög um ávana- og fíkniefni	11	8	73%	0	0%	3	27%	0	0%
Vopnalög	5	2	40%	0	0%	3	60%	0	0%
Veiðilög	1		0%		0%	1	100%		0%
Lög um fiskveiðar	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um siglingar og útgerð	2	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	16	12	75%	3	19%	0	0%	1	6%
Ölvunarakstur	4	3	75%	0	0%	1	25%	0	0%
Fíkniefnaakstur	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	19	11	58%	1	5%	7	37%	0	0%
ALLS	*126*	*72*	*57,1*	*16*	*12,7*	*35*	*27,0*	*3*	*2,4*

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	**fjöldi**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**	**fjöldi**	**%**
Rangur framburður og rangar sakargiftir	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	12	6	50%	0	0%	6	50%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	3	1	33%	0	0%	2	67%		0%
Auðgunarbrot	2	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Lög um ávana- og fíkniefni	15	15	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Vopnalög	4	1	25%	3	75%	0	0%	0	25%
Lög um siglingar og útgerð	2	2	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	18	12	67%	0	0%	6	33%	0	0%
Ölvunarakstur	4	3	75%	0	0%	1	25%	0	0%
Fíkniefnaakstur	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lyfjaakstur	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	3	0	0%	3	100%	0	0%	0	0%
ALLS	75	54	72,0	6	8,0	15	20,0	0	1,3

Lögreglustjórinn á Suðurlandi

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Kynferðisbrot	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	37	14	38%	2	5%	19	51%	2	5%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	20	14	70%	0	0%	6	30%	0	0%
Auðgunarbrot	13	9	69%	2	15%	2	15%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	14	7	50%	1	7%	6	43%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	20	18	90%	0	0%	2	10%	0	0%
Vopnalög	1	0	0%	1	100%	0	0%	0	0%
Lög um fiskveiðar	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Áfengislög	1	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	80	73	91%	0	0%	7	9%	0	0%
Ölvunarakstur	25	24	96%	0	0%	1	4%	0	0%
Fíkniefnaakstur	48	34	71%	0	0%	14	29%	0	0%
Lyfjaakstur	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	12	4	33%	0	0%	7	58%	1	8%
ALLS	281	206	73,3	6	2,1	65	23,1	4	1,4

Lögreglustjórinn á Suðurnesjum

	Alls	Ákærur		Fallið frá saksókn		Niðurfelld mál		Ákærufrestun	
ALMENN HEGNINGARLÖG	fjöldi	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%	fjöldi	%
Brot á almannafriði og allsherjarreglu	1		0%		0%	1	100%		0%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	39	36	92%	3	8%	0	0%	0	0%
Manndráp og líkamsmeiðingar	62	31	50%	1	2%	30	48%	0	0%
Brot gegn frjálsræði manna	2	1	50%	0	0%	1	50%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	27	19	70%	1	4%	7	26%	0	0%
Auðgunarbrot	78	56	72%	15	19%	7	9%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	40	36	90%	0	0%	4	10%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Tollalög	5	5	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	103	89	86%	1	1%	13	13%	0	0%
Vopnalög	20	14	70%	5	0%	1	5%	0	0%
Lög um fiskveiðar	1		0%		0%	1	100%		0%
Lög um siglingar og útgerð	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Áfengislög	9	4	44%	2	22%	3	33%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	143	140	98%	1	1%	2	1%	0	0%
Ölvunarakstur	17	12	71%	0	0%	5	29%	0	0%
Fíkniefnaakstur	87	70	80%	2	2%	15	17%	0	0%
Lyfjaakstur	2	2	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Önnur sérrefsilög	62	42	68%	4	6%	16	26%	0	0%
ALLS	702	561	79,9	35	5,0	106	15,1	0	0,0

Héraðssaksóknari

ALMENN HEGNINGARLÖG	Alls fjöldi	Ákærur fjöldi	Ákærur %	Fallið frá saksókn fjöldi	Fallið frá saksókn %	Niðurfelld mál fjöldi	Niðurfelld mál %	Ákærufrestun fjöldi	Ákærufrestun %
Brot gegn valdstjórninni	85	47	55%	4	5%	29	34%	5	6%
Brot í opinberu starfi	11	3	27%	1	9%	7	64%	0	0%
Rangur framburður og rangar sakargiftir	3	2	67%	0	0%	1	33%	0	0%
Peningafals og önnur brot er varða gjaldmiðil	3	2	67%	1	33%	0	0%	0	0%
Skjalafals og önnur brot er varða sýnileg sönnunargögn	2	0	0%	0	0%	2	100%	0	0%
Brot, sem hafa í för með sér almannahættu	45	39	87%	0	0%	6	13%	0	0%
Ýmis brot á hagsmunum almennings	1	0	0%	0	0%	1	100%	0	0%
Sifskaparbrot	3	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Kynferðisbrot	310	119	38%	12	4%	177	57%	2	1%
Manndráp og líkamsmeiðingar	131	87	66%	2	2%	41	31%	1	1%
Brot gegn frjálsræði manna	10	8	80%	0	0%	2	20%	0	0%
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	20	13	65%	1	5%	5	25%	1	5%
Auðgunarbrot	66	34	52%	0	0%	32	48%	0	0%
Ýmis brot er varða fjárréttindi	138	120	87%	0	0%	18	13%	0	0%
SÉRREFSILÖG									
Skattalög	86	72	84%	0	0%	14	16%	0	0%
Tollalög	5	4	80%	0	0%	1	20%	0	0%
Lög um ávana- og fíkniefni	12	9	75%	0	0%	3	25%	0	0%
Vopnalög	11	6	55%	0	0%	4	36%	1	9%
Áfengislög	2	1	50%	0	0%	1	50%	0	0%
Umferðarlög, önnur en ölvunarakstur og fíkniefnaakstur	106	100	94%	0	0%	6	6%	0	0%
Ölvunarakstur	3	2	67%	0	0%	1	33%	0	0%
Fíkniefnaakstur	13	12	92%	0	0%	1	8%	0	0%
Önnur sérrefsilög	87	57	66%	0	0%	29	33%	1	1%
ALLS	1153	740	64,2	21	1,8	381	33,0	11	1,0

Öll mál

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	6777	5620	83	274	4	830	12	53	1
2017	6265	4959	79	379	6	881	14	46	1
2018	6872	5568	81	313	5	946	14	45	1
2019	9626	8164	85	403	4	1015	11	44	0
2020	9132	7631	84	453	5	996	11	52	1

Ríkissaksóknari

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	147	80	54	3	2	57	39	7	5
2017	30	19	63	0	0	11	37	0	0
2018	18	17	94	0	0	1	6	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	3984	3512	88	199	5	247	6	26	1
2017	3242	2717	84	293	9	205	6	27	1
2018	3614	3050	84	194	5	360	10	10	0
2019	5692	5055	89	281	5	343	6	13	0
2020	5856	5197	89	365	6	270	5	24	0

Lögreglustjórinn á Vesturlandi

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	101	87	86	0	0	14	14	0	0
2017	117	104	89	3	3	10	9	0	0
2018	141	135	96	0	0	6	4	0	0
2019	327	300	92	3	1	24	7	0	0
2020	155	128	83	2	1	25	16	0	0

Lögreglustjórinn á Vestfjörðum

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	60	49	82	0	0	8	13	3	5
2017	69	59	86	0	0	9	13	1	1
2018	129	100	78	11	9	17	13	1	1
2019	57	38	67	3	5	13	23	3	5
2020	55	48	87	0	0	5	9	2	4

Lögreglustjórinn á Norðurlandi vestra

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	68	60	88	0	0	4	6	4	6
2017	81	76	94	1	1	4	5	0	0
2018	184	181	98	1	1	2	1	0	0
2019	182	164	90	2	1	16	9	0	0
2020	225	213	95	0	0	12	5	0	0

Lögreglustjórinn á Norðurlandi eystra

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	576	480	83	8	1	83	14	5	1
2017	547	439	80	4	1	104	19	0	0
2018	360	281	78	10	3	67	19	2	1
2019	536	433	81	17	3	81	15	5	1
2020	504	412	82	2	0	82	16	8	2

Lögreglustjórinn á Austurlandi

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	62	42	68	12	19	8	13	0	0
2017	79	62	78	4	5	13	16	0	0
2018	84	73	87	6	7	5	6	0	0
2019	72	58	81	2	3	12	17	0	0
2020	126	72	57	16	13	35	28	3	2

Lögreglustjórinn á Suðurlandi

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	622	505	81	12	2	104	17	1	0
2017	399	358	90	0	0	41	10	0	0
2018	368	305	83	1	0	62	17	0	0
2019	439	365	83	13	3	60	14	1	0
2020	281	206	73	6	2	65	23	4	1

Lögreglustjórinn í Vestmannaeyjum

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	108	90	83	1	1	16	15	1	1
2017	112	94	84	1	1	17	15	0	0
2018	127	98	77	12	9	17	13	0	0
2019	181	156	86	6	3	14	8	5	3
2020	75	54	72	6	8	15	20	0	0

Lögreglustjórinn á Suðurnesjum

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	406	334	82	22	5	50	12	0	0
2017	666	495	74	40	6	124	19	7	1
2018	668	535	80	40	6	86	13	7	1
2019	1016	885	87	60	6	70	7	1	0
2020	702	561	80	35	5	106	15	0	0

Héraðssaksóknari/Sérstakur saksóknari

Ár	Fjöldi alls	Ákærur	%	Fallið frá saksókn	%	Niðurfelld mál	%	Ákærufrestun	%
2016	643	381	59	17	3	239	37	6	1
2017	925	536	58	33	4	345	37	11	1
2018	1179	793	67	38	3	323	27	25	2
2019	1124	710	63	16	1	382	34	16	1
2020	1153	740	64	21	2	381	33	11	1

2.2. Ákærðir

Alls sættu 2655 einstaklingar og 12 fyrirtæki ákæru á árinu. Eftirfarandi er skipting ákærðra eftir kyni, aldri og ríkisfangi.

Ríkisfang							
Afganistan	4	Hvíta-Rússland	6	Portúgal	12	Ungverjaland	1
Albanía	26	Írak	6	Pólland	218	Úganda	2
Alsír	3	Íran	6	Ríkisfangslaus	2	Úkraína	1
Aserbaídsjan	1	Írland	1	Rúanda	1	Venesúela	1
Austur-Kongó	1	Ísland	1990	Rúmenía	53	Víetnam	7
Bandaríkin	10	Ítalía	6	Rússland	4	Þýskaland	5
Bosnía og Hersegóvína	1	Kanada	6	Senegal	1		
Brasilía	1	Kenía	1	Síerra Leóne	1		
Bretland	12	Kosovo	1	Slóvenía	1		
Búlgaría	2	Kosta Ríka	1	Sómalía	3		
Danmörk	7	Kólumbía	2	Spánn	15		
Eistland	2	Króatía	3	Srí Lanka	1		
El Salvador	1	Lettland	34	Suður-Kórea	2		
Filippseyjar	2	Litháen	117	Súrínam	1		
Frakkland	6	Marokkó	2	Sýrland	9		
Færeyjar	1	Mexíkó	2	Tadsjikistan	1		
Gana	2	Nígería	1	Taíland	4		
Georgía	15	Noregur	2	Tékkland	1		
Grikkland	2	Pakistan	1	Túnis	1		
Grænhöfðaeyjar	1	Palestína	3	Tyrkland	2		
						Samtals	2643

Hér að ofan er að finna yfirlit yfir ríkisfang þeirra sem sættu ákæru á árinu. Einstaklingar eru ekki tvítaldir þótt þeir komi við sögu í fleiri en einu málsnúmeri.

Aldur						
Ár	Fjöldi	Hlutfall	Karlar	Hlutfall	Konur	Hlutfall
13-19 ára	241	9,1	206	9,5	35	7,4
20-24 ára	371	14,0	298	13,7	73	15,4
25-29 ára	443	16,8	364	16,8	79	16,6
30-34 ára	403	15,2	338	15,6	65	13,7
35-39 ára	346	13,1	286	13,2	60	12,6
40-44 ára	257	9,7	210	9,7	47	9,9
45-49 ára	212	8,0	170	7,8	42	8,8
50-54 ára	143	5,4	118	5,4	25	5,3
55-59 ára	106	4,0	86	4,0	20	4,2
60-69 ára	90	3,4	73	3,4	17	3,6
70 ára og eldri	31	1,2	19	0,9	12	2,5
Alls	2643	100,0	2168	100,0	475	100,0

Kyn		
	Fjöldi	Hlutfall
Karl	2168	81,7
Kona	475	17,9
Fyrirtæki	12	0,5
Alls	2655	100,0

2.3. Gæsluvarðhald

Gæsluvarðhaldsúrskurðir uppkveðnir á árinu 2020 og fyrirkomulag gæsluvarðhaldsvistar.	
Fjöldi úrskurða	119
Fjöldi einstaklinga	108
Dagar í gæslu	10362

Fyrirkomulag, sbr. 1. mgr. 99. gr. laga nr. 88/2008:				
	Dagur	**Meðaldagafjöldi**	**Lágm.**	**Hám.**
Án skilyrða skv. 1. mgr. 99. gr.	7499	86,20	1	387
abcdef	243	8,38	2	22
b-liðar 1. mgr. 99. gr.	70	5,83	3	10
bcde-liðir 1. mgr. 99. gr.	243	11,57	1	19
bcdef-liðir 1. mgr. 99. gr.	19	9,50	7	12
c-liðar 1. mgr. 99. gr.	84	28,00	28	28
cd-liðir 1. mgr. 99. gr.	57	11,40	5	28
cde-liðir 1. mgr. 99. gr.	9	4,50	2	7
cdef-liðir 1. mgr. 99. gr.	70	35,00	35	35
d-liðar 1. mgr. 99. gr.	229	29,00	29	29
Samtals	8323			

Án Án takmarkana, b Einrúm, c Heimsóknarbann, d Bréfaskoðun, e Fjölmiðlabann, f Vinnubann

Um algjöra einangrun er að ræða þegar beitt er b, c, d, og e-liðum saman, en einangrun að vissu marki þegar beitt er þremur eða færri liðum.

2.4. Kærðar ákvarðanir lögreglustjóra 2020

Alls sættu 102 mál kæru til ríkissaksóknara þar sem lögreglustjóri eða héraðssaksóknari hafði ákveðið, að rannsókn lokinni, að höfða ekki mál með vísan til 145. gr. laga um meðferð sakamála, þ.e. það sem fram kom við rannsóknina þótti ekki nægilegt eða líklegt til sakfellis, og í einu máli var að hluta einnig fallið frá saksókn. Kæruheimildina er að finna í 2. mgr. 147. gr. laga um meðferð sakamála.

Kærur á grundvelli 2. mgr. 147. gr. sml.		
Kærur	**Ákvörðun felld úr gildi**	**Ákvörðun staðfest**
102	14	62
	Kæra afturkölluð	**Kæru vísað frá**
	0	5

Í tveimur málum var ákvörðun felld úr gildi og ákvörðun tekin um að rannsókn skyldi þess í stað hætt.

Brotaflokkur	Fjöldi
Auðgunarbrot og önnur brot er varða fjárréttindi	8
Kynferðisbrot	54
Líkamsárásir	29
Líkamsmeiðing af gáleysi (219. gr. alm. hgl.)	3
Önnur sérrefsilög	3
Heimilisofbeldi	1
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífsins	2
Brot gegn frjálræði manna	1
Brot í opinberu starfi	1

19 málum var ólokið um áramót.

Tvö mál sættu kæru til ríkissaksóknara þar sem lögreglustjóri eða héraðssaksóknari hafði ákveðið að falla frá saksókn með vísan til 3. mgr. 146. gr. laga um meðferð sakamála. Kæruheimildina er að finna í 2. mgr. 147. gr. laga um meðferð sakamála.

Kærur á grundvelli 2. mgr. 147. gr. sml.		
Kærur	**Ákvörðun felld úr gildi**	**Ákvörðun staðfest**
2	1	1
Brotaflokkur	**Fjöldi**	
Auðgunarbrot og önnur brot er varða fjárréttindi	1	
Lög um hvalveiðar	1	

Í málinu sem ríkissaksóknari felldi ákvörðunina úr gildi var ákveðið að málið skyldi fellt niður.

Ríkissaksóknara bárust 123 kærumál vegna ákvarðana lögreglustjóra um að vísa frá kæru án rannsóknar eða hætta rannsókn, sbr. 4. mgr. 52. gr. laga um meðferð sakamála. Kæruheimildina er að finna í 6. mgr. 52. gr. laga um meðferð sakamála.

Kærur á grundvelli 6. mgr. 52. gr. sml.		
Kærur	**Ákvörðun felld úr gildi**	**Ákvörðun staðfest**
123	21	63
	Kæra afturkölluð	**Kæru vísað frá**
	0	6

Í einu máli var ákvörðun felld úr gildi að hluta og staðfest að hluta.

Brotaflokkur	Fjöldi
Auðgunarbrot og önnur brot er varða fjárréttindi	36
Opinber starfsm. - Kæra á lögreglu	2
Kynferðisbrot	21
Líkamsárásir	28
Líkamsmeiðing af gáleysi (219. gr. alm. hgl.)	1
Mannslát (211. gr. alm. hgl.)	1
Látið farast fyrir að koma manni í lífsháska til bjargar (221. gr. alm. hgl.)	1
Rangar sakargiftir og rangur framburður	5
Brot gegn frjálsræði manna	2
Skjalafals	4
Ærumeiðingar og brot gegn friðhelgi einkalífs	7
Brot í opinberu starfi	2
Brot gegn valdstjórninni	1
Önnur sérrefsilög	11
Annað	2

31 mál voru óafgreidd um áramót.

Í einu máli þar sem kæru var vísað frá var ákvörðun felld úr gildi og ákveðið að hætta rannsókn. Í einu máli þar sem rannsókn hafði verið hætt ákvað ríkissaksóknari að endurupptaka málið hjá lögreglu. Í einu máli sem vísað var frá var lagt fyrir lögreglustjóra að hefja rannsókn að nýju.

Tvö mál þar sem ákvörðun lögreglustjóra var að gefa út skilorðsbundna ákærufrestun voru kærð.

Eitt mál er varðaði afhendingu gagna var kært.

Eitt mál er varðaði mögulega færslu sektargerðar í sakaskrá var kært.

2.5. Kærur samkvæmt 35. gr. lögreglulaga

Kærur samkvæmt 35. gr. lögreglulaga											
Ár	Kærur alls	Niðurfelling	Fallið frá saks.	Ranns. hætt	Kæru vísað frá	Ákæra	Dómur Sakf.	Dómur. Sýkn.	Áfrýjað	Landsr. Sakf	Landsr. Sýkn	Óafgr. áramót
2016	38	9	2	19	5	3	3	0	3	3	0	0
2017	23	3	0	11	6	3	2	1	0	0	0	0
2018	42	10	0	21	8	1	1	0	0	0	0	1
2019	19	3	0	7	5	3	1	2	2	1	1	1
2020	22	2	0	2	3	0	0	0	0	0	0	15

2018: *Eitt mál óafgreitt*

2019: *Eitt mál óafgreitt - eitt mál hætt við*

2020: *15 mál óafgreitt.*

2.6. Áfrýjunarmál

Útgefnar áfrýjunarstefnur á árinu 2020 voru 75 talsins í 75 málum.

Dómfelldu höfðu frumkvæði að áfrýjun í 56 málum en féllu frá áfrýjun í fjórum af þeim málum.
Þá var fallið frá áfrýjun í einu máli þar sem dómfelldi var látinn.

Ákæruvaldið hafði frumkvæði að áfrýjun til Landsréttar í 19 málum. Voru öll þau mál ódæmd um áramótin 2020-2021.

Þrjú málanna sem ákæruvaldið áfrýjaði vörðuðu kynferðisbrot.

Einum sýknudómi er varðaði tilraun til manndráps var áfrýjað af ákæruvaldinu.

Einu máli er varðaði það að láta farast fyrir að koma manni til hjálpar sem staddur var í lífsháska var áfrýjað af ákæruvaldinu.

Fimm málum er vörðuðu líkamsárásir var áfrýjað af ákæruvaldinu, þar af voru tveir sýknudómar.

Einu máli er varðaði sýknudóm fyrir brot í opinberu starfi var áfrýjað af ákæruvaldinu.

Þremur málum er vörðuðu peningaþvætti var áfrýjað af ákæruvaldinu

Fjórum málum er vörðuðu skattalagabrot var áfrýjað af ákæruvaldinu, þar af voru tveir sýknudómar.

Einum dómi er varðaði ölvunarakstur var áfrýjað af ákæruvaldinu.

Landsréttur dæmdi í 100 sakamálum á árinu 2020 og voru áfrýjunarstefnur í flestum þeirra mála gefnar út á árinu 2019. Var niðurstaða héraðsdóms staðfest í 34 málum, niðurstöðu breytt að nokkru leyti í 52 málum, í 12 málum var niðurstöðu héraðsdóms snúið við og dómar voru ómerktir í tveimur málum og þeim vísað aftur til héraðsdóms til endurtekinnar meðferðar þar.

Um áramót 2020 - 2021 voru 67 sakamál ódæmd í Landsrétti.

Áfrýjuð hegningarlagabrot 2020		Áfrýjuð sérrefsilagabrot 2020	
Kynferðisbrot	19	Skattalagabrot	7
Skjalafals	2	Ávana- og fíkniefnalög	2
Auðgunarbrot	8	Umferðarlagabrot	1
Ýmis brot er varða ýmis fjárréttindi	4	Ölvunar-fíknie-lyfjaakstur	7
Líkamsárásir	17		
Líkamsmeiðing (221)	1		
Fíkniefnabrot - stórfellt	3		
Manndráp - tilraun	1		
Brot í opinberu starfi	1		
Brot gegn valdstjórninni/opnb. starfsm	2		
		Samtals	75

2.7. Sektarboð og sektargerðir

Árið 2013 varð breyting á reglugerð um lögreglustjórasektir og tekin í notkun vettvangsskýrsla vegna umferðarlagabrota. Þá getur sá kærði undirritað skýrslu á vettvangi og er honum síðan sendur greiðsluseðill. Áður var sent út sektarboð í slíkum málum. Sektarboð er hins vegar enn sent út ef ekki næst í þann brotlega, t.d. vegna hraðamyndavéla.

Í árslok 2020 höfðu lögreglustjórar sent út sektarboð vegna 45.797 brota. Í sektarboðum er einvörðungu um að ræða umferðarlagabrot. Þar af höfðu 46.072 sektarbrot verið greidd á árinu en það er 97% af útsendum sektarbrotum í sektarboðum. Þau brot sem oftast var sektað fyrir var of hraður akstur.

Heildarfjöldi brota í sektargerðum lögreglustjóra voru 4.586 í árslok. Um var að ræða 3.184 sektargerðir og hafa 1.821 sektargerðir verið greiddar á árinu eða 57 %. Flest brotin vörðuðu umferðarlagabrot eða 3.545, þar af 734 vegna ölvunaraksturs og 739 vegna aksturs undir áhrifum ávana- og fíkniefna og vegna aksturs undir áhrifum örvandi eða slævandi lyfja. Alls var 510 minniháttar brotum gegn lögum um meðferð ávana- og fíkniefna lokið með sektargerð og 23 hegningarlagabrotum og var þar um að ræða 12 þjófnaðarbrot. Einnig var 508 brotum gegn öðrum sérrefsilögum lokið með sektargerð.

Það athugist að eitt sektarboð eða ein sektargerð getur falið í sér fleiri en eitt brot.

2.8. Erlent samstarf

EAW 2019-2020

Til Íslands	2019	2020	Frá Íslandi	2019	2020
Austurríki	1		Lettland	1	
Pólland		8	Spánn		1
Ítalía		1	Króatía		1
Spánn		1	Pólland		1
Portúgal	1				
Bretland		1			
Þýskaland		2			
Ungverjaland		2			
Lettland		1			
Króatía		1			
Litháen		1			
Grikkland		1			
Frakkland		1			
Rúmenía		1			
Spánn/Írland					
Samtals	2	21	**Samtals**	1	3

Norrænar handtökuskipanir frá 2016

Ár	Fjöldi	Sendandi beiðnar	2016	2017	2018	2019	2020
2016	3	Finnland	1				
2017	1	Svíþjóð	1		1	3	1
2018	3	Noregur		1		1	1
2019	5	Ísland	1		1	1	
2020	2	Danmörk			1		

Sendandi beiðnar	Ár				
	2016	2017	2018	2019	2020
Lúxemborg	1				
Svartfjallaland	1		1		
Bandaríkin		4	4	9	5
Danmörk		4	7	12	17
Finnland		1			
Frakkland		2	1	3	1
Holland		5	1	2	1
Lettland		1	1	1	
Litháen		1		3	3
Noregur		1	5		1
Portúgal		6	4	6	1
Pólland		5	10	10	6
Rúmenía		1			1
Skotland		1			
Slóvenía		1		1	
Spánn		1	5	1	4
Sviss		3		2	
Svíþjóð		2	5	1	4
Tékkland		1	2	3	3
Tyrkland		23	5	1	1
Ungverjaland		2			
Þýskaland		3	1	5	3
Alþjóðlegi sakamáladómstóllinn			1		
Búlgaría			1	3	
Færeyjar			1		
Ísrael			2		
Lichtenstein			1		
Belgía				1	1
Eistland				2	
Grikkland				1	
Írland				1	1
Ísland				1	3
Kýpur				2	
Namibía				1	
Perú				1	
Slóvakía				2	
Austurríki					4
Brasilía					1
Ítalía					1
Makedónía					1

Réttarbeiðnir frá 2016	
Ár	Fjöldi
2016	2
2017	68
2018	58
2019	75
2020	63

Ríkissaksóknari • Suðurlandsbraut 4 • 108 Reykjavík • sími 444 2900 • www.rikissaksoknari.is